

NogGrann...

... trimguide för CB66.

ver 1.0

"Är man tillräckligt förberedd, har man vunnit redan innan man startat "
// Paul Elvström.

Idé...tanke å nytta

Denna trimguide är till för att man enkelt och lätt skall hitta ett bra grundtrim och snabbt kunna lägga om till rätt växel vid olika vindar. Allt för att kunna koncentrera sig mer på seglingen än på båtfart och trim... Det skall finnas där av sig själv så att säga.

Filosofin med Gransegels CB66-segel är att de har en ganska öppen och plan design vilket gör att man i de flesta förhållanden kan skota hårt utan att "döda" båten, utom möjligen i riktigt lätt vind.

En annan grundtanke är att det skall vara lätt att "lufta" i frisk vind när båten blir "over powered".

När det gäller riggtrim har vi försökt att hitta ett enkelt trim med få variabler.

Detta är en guide så givetvis finns det alltid utrymme för egen finslipning och "tuning".

Tips på arbetsfördelning ombord, hur manövrer kan genomföras och förbättringar i beslagslayouten presenteras i ett separat dokument "NogGrann ... Segla CB66"

1 Rigginställning

Att masten står rakt (är rak, m.a.o. ingen "pre-bent") och centrerad ser vi som en grundförutsättning innan man börjar skruva och dra.

Enligt klassregeln är det tillåtet att sätta en kil under mastfoten som Seldén rekommenderar att man gör för att förskjuta tryckpunkten från masten något framåt. Om man har denna eller inte påverkar mastlutet vid samma förstagslängd. Detta måste man ha i åtanke när man ställer in grundtrimmet för masten.

Klassregeln tillåter "backstag" eller "checkstag". Placeringen är definierad i regeln och tillåter en 4-skuren talja för justering. Riggtrimmet som presenteras nedan förutsätter att dessa finns.

Vi använder Loose riggspringningsmätare model A för att mäta riggspringningen.

1.1 Mastlut

Förstagslängden skall vara 7320 mm om man inte har kil under mastfoten och 7350 mm om man har kilen. Dessa mått är 30 mm kortare respektive precis på maxlängd enligt klassregeln.

Förstagslängden mäts från centrum nedre riggbult (i förstagsfästet i stäven) till den punkt där förstaget möter masten, alltså inklusive nedre och övre rulle. Det innebär oftast att man måste förlänga originalförstaget för att få rätt mått. Sätt förlängningen (toggle eller riggplåt) mellan nedre rullen och förstaget.

1.2 Grundinställning

Toppvant: 37 på riggspringningsmätaren.

Undervant: Ställs in så att masten har ca 1-2cm "pre-bend".

1.3 Vindregister

Det kan kanske tyckas konstigt att vi definierar mellanvind till 3-6m/s och hårdvind från 6m/s och uppåt men det beror på att CB66, med sitt stora storsegel, tidigt blir "over powered".

1.4 Lättvind (0-3m/s)

Toppvant: Släpp 2,5 hela varv på vantskruvarna.

Undervant: Grundinställning

Backstag: Helt lösa

Detta ger en helt rak mast när den är obelastad, när storseglet sedan är hissat kommer masten trots detta ha ett positivt "bend". Detta riggtrim matar in lite extra buk i storseglet samtidigt som det ger lite sagg i förstaget, totalt ger detta ett "driv" i båten som man behöver i riktigt lätt vind.

1.5 Mellanvind (3-6m/s)

Toppvant: Grundinställning

Undervant: Grundinställning

Backstag: Helt lösa till uppsträckta (se avsnittet segeltrim). När man känner att man behöver börja lufta storen för att båten inte skall kränga för mycket måste backstagen sträckas upp på kryss för att bibehålla förstagspringningen när storskotet släpps.

1.6 Hård vind (6 > m/s)

Toppvant: Dra åt 2,5 varv på vantskruvarna.

Undervant: Grundinställning

Backstag: Från uppsträckta till hårt ansatta beroende på vindstyrka och vågförhållande (se avsnittet segeltrim).

2 Segeltrim

CB66 är en lätt driven båt som snabbt blir "over powered" och då är balans nyckelordet.

Då seglens design är åt det planare hållet behöver man skapa lite extra power i det allra lättaste vindregistret.

Storsegel: Storen hissas alltid till mätmärket och justeras med cunningham som behöver ha lite extra utväxling mot original då denna även används för att böja masten i riktigt hård vind.

Det är viktigt att kunna lufta storen i frisk vind vilket innebär att storskotet alltid måste hållas i handen och kunna justeras snabbt. Vi rekommenderar att utväxlingen ökas från 4 till 6ggr.

Fock: Focken bör kunna justeras upp och ner på förstaget, detta ger en noggrannare justering av twist än att ändra skotpunkten som annars är ett alternativ. Grundinställningen är att i mellanvind skall fockens underlik nästan toucha däcket när den är inskotad för kryss. Även focken bör kunna justeras lätt i hård vind vilket innebär att vi rekommenderar att utväxlingen ökas från 4 till 6ggr.

Backstagen har en mycket vital funktion för fockens trim. När vinden ökar och vi behöver börja släppa på storskotet kommer förstaget att sagg kraftigt om man inte sträcker upp backstagen. Detta leder i sin tur till att focken blir djupare och stänger mer vilket är exakt motsatt effekt till vad vi vill åstadkomma när vinden ökar, därför är backstagen mycket viktiga. Omvänt gäller om man har backstagen sträckta när vinden lättar ur så får man inte det sagg och den power man behöver i riktigt lätt vind.

2.1 Lättvind (0-3m/s):

I mycket lätt vind (0-2 m/s) ska man vagna upp storskotsvagnen en bit upp i lovart och släppa på skotet så att topptellisen visas 100%.

Focken ska upp lite på förstaget så att det finns en spalt mellan underliket och däck på 2-3cm. Focken skotas inte hårdare än att övre tellisen (i akterliket) hela tiden lyfter.

I lätt vind är det lätt att man skotar lite för hårt. Om vinden minskar bara lite och man ligger kvar med samma skotning bromsas båten upp och man tappar både fart och höjd. Lätta på skoten, få upp farten och kanske skota hem något igen om vindstyrkan tillåter det.

När vinden ökar något (2-3 m/s) kan man stänga till storen så att topptellisen har en fördelning om 50/50

Vagnen kan fortfarande vara något i lovart så att bommen är centrerad. Detta förutsätter att man har uppnått maxfart och att det inte finns några vågor som bromsar. Nu skotas även focken något hårdare så att övre tellisen tenderar att vika bakom någon enstaka gång.

I lätt vind och skvalpig sjö ska man alltid twista ur toppen av seglen så att topptellisen blåser ut helt för att få största möjliga driv i seglen.

Besättningen ska vara placerad ganska långt fram i båten i lätt vind.

Kick: Ej ansatt på kryss. På undanvind sträcks kicken så att topplattan är parallell med bommen.

Cunningham: Lös

Bomuthal: Sträcks så att storseglets djup vid bommen är ca 7cm vid djupaste stället.

Backstag: Lösa

Fockfall: Tendens till rynkor vid förliket

2.2 Mellanvind (3-6 m/s)

I mellanvind ska man stänga storen så mycket som möjligt med bibehållen fart för att nå högsta möjliga höjd. 50/50 på topptellisen är ett bra mått, bommen placeras nu i mitten av båten.

Fockens underlik skall nu nästan toucha däcket och skotas så att övre tellisen viker bakom någon enstaka gång.

När vinden ökar och man börjar få svårt att hålla båten upprätt spanner man backstaget och luftar topptellisen 80/20 innan man släpper ner vagnen i lä. Om vinden är byig är det viktigt att snabbt släppa på storen för att inte kränga för mycket när byn slår till.

Om det är skvalpig sjö måste seglen luftas mer för att ge bättre driv samt större "vingelmån" i vågorna.

Kicken: Lös på kryss. På undanvind sträcks kicken så att topplattan är parallell med bommen.

Cunningham: Hålls lös till båten börjar bli svårt att hålla upprätt då kan man sträcka ut alla rynkor.

Bomuthal: Sträcks så att storseglets djup vid bommen är ca 5cm vid djupaste stället. När båten börjar bli svårt att hålla upprätt sträcks bomuthal ut till mätmärket. På undanvind släpper vi in uthalet ca 7cm.

Backstag: Lösa tills båten börjar bli svårt att hålla upprätt då sträcks backstaget upp. Lösa på undanvind.

Fockfall: Inga rynkor vid förliket

2.3 Hårdvind (6 → m/s)

Nu börjar balansen i båten bli A och O.

Vagnen placeras en bit ner i lä och kicken sträcks upp till ett läge där man får lagom mycket twist när man släpper ut ett par decimeter extra på storskotet. (Om kicken är för lös tenderar storen att "vränga sig" när man vill lufta genom att släppa på skotet och är kicken för hård får man inte den extra twist man vill ha när man luftar).

Backstagen sträcks upp hårt vilket gör det möjligt att släppa på storskot utan att tappa förstagspänningen.

Cunningham sträcks hårdare ju hårdare det blåser (glöm inte bort att släppa cunningham på undanvind annars böjer sig lattorna åt fel håll).

Focken ska nu ha underliket ett par centimeter ner på däcket för riktigt mycket twist.

Ju hårdare det blåser ju viktigare är samspelet mellan fock och stor. Om focken är för hårt skotad går det inte att lufta storen utan att den "vränger sig ut och in".

Hård vind är ofta byig vilket innebär att man måste jobba med både fock och storskot, kommunikationen mellan storskotare och fockskotare är mycket viktig.

När en by är på väg in släpps fock och storskot något och man kan möta byn utan att luta för mycket och också parera eventuell mot/höjning. När byn stabiliserat sig kan man skota hem något och segla på balansen och trycket i rodret.

Om det är mycket vågor måste man skota något lösare i både stor och fock för att göra det möjligt att falla av i vågorna för att hålla farten.

Kick: Se ovan. På undanvind skall topplattan tillåtas att vinkla ut något från bommen. Tänk på att ha kicklinan nära till hands så att du snabbt kan släppa på den och förhindra en broach.

Cunningham: Hårt (släpp på undanvind)

Bomuthal: Sträckt till mätmärket.

Backstag: Hårda, släpps inte på undanvind.

Fockfall: Sträck ut alla rynkor

2.4 Undanvind

För att få maximalt drag i gennakern så gäller det att hela tiden jobba med gennakern. Lovartsliket ska alltid leka och tillåtas falla in cirka 10-20 cm. Det gör att man visar så mycket som möjligt av seglet.

Gransegels gennaker finns i ett par olika designar beroende på vilken årsmoell man har. De äldre ska alltid halsas minst 25 cm upp från peket i vissa förhållanden upp till 50cm och de nya skall oftast halsas direkt på peket. (Om man ligger i ett trångt läge och vill kunna snabbt ändra kurs för att positionera sig bör halshornet vara långt nere om man däremot ligger fritt och vill segla djupt kan man släppa upp halshornet). I lätt vind är det viktigt att gennakertrimmaren kommunicerar med rorsman hela tiden för att ha rätt tryck. Det känner man bäst genom skotet. Målet är att segla så lågt som möjligt (VMG), men bibehålla bra tryck i gennakern. För att göra det möjligt att visa så mycket som möjligt av gennakern kan det vara lämpligt att ha lite lovartslutning i lätt- och mellanvind i dessa förhållande bör besättningen också sitta långt fram i båten.

När vinden ökar och båten börjar plana ska besättningen börja flytta bakåt samtidigt kan det vara idé börja höjda något för att bygga fart och sedan falla av igen och rida på den farten så länge som möjligt för att sedan åter höjda etc. Detta är en metod som speciellt lämpar sig om det är vågor.

I riktigt hård vind flyttar besättningen bak ytterligare och man seglar nu på balans. Vindvinkeln är mycket smal mellan risk för broach och att man seglar för lågt och tappar fart. Ett sätt att göra detta är att försöka hålla en svag men konstant lutning på båten. Detta innebär att man kommer att segla ganska krokigt för att hålla konstant tryck.

Kom dock ihåg att segla lite safe i mycket hård vind, en broach kostar otroligt mycket. Man kan vinna många placeringar genom att hålla sig på rätt köl när konkurrenterna börjar vurpa runt om kring.

3 Övrigt

Här presenteras några saker som är specifikt med CB66 och som är viktiga för att hålla fart i båten.

3.1 Roderrörelser

Rör inte rodret!

På alla bogar, i rundningar och på kryssen i synnerhet, gör bara moderata roderrörelser.

Båtens absolut bästa broms är att vara för nervös med rorkulten. På kryssen kan man t.o.m hålla ett rorkultsfinger på skrovet/rör-räcket bara för att "låsa" roderrörelserna.

3.2 Fart ger höjd

CB66 har ett mycket smalt kölblad som kräver fart framåt för att greppa. Detta märks speciellt i starten och vid rundningar då båten kan börja gå i sidled om man skotar hem utan att ha fart framåt.

Prioritera att skota lite löst för att accelerera upp i fart innan man skotar hem det sista.

Vi hoppas att detta dokument gett Er lite tips och idéer samt hjälpt Er att komma igång med Er CB66 segling. Lycka till och ha kul på vattnet.

Hälsningar

Vi på Gransegel